

# Provtagningsanvisning - Histologi, grov- och mellannålsbiopsi - Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

|                                                                                     |                                                     |                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <b>Titel:</b><br>Provtagningsanvisning – Histologi,<br>grov- och mellannålsbiopsier | <b>Dokumentkategori:</b><br>Instruktion             | <b>Omfattning:</b><br>Hälso- och sjukvård Region<br>Gävleborg |
| <b>Dokumentägare:</b><br>Vårdenhetschef Klinisk patologi och<br>cytologi (KPC)      | <b>Dokumentansvarig:</b><br>Kvalitetssamordnare KPC | <b>Beslutsinstans:</b><br>Vårdenhetschef KPC                  |
| <b>Diarienummer:</b><br>Ej tillämpligt                                              |                                                     | <b>Datum för översyn:</b><br>Se giltigt t.o.m.                |

## Instruktion

**Dokumentnamn:** Provtagningsanvisning - Histologi, grov- och mellannålsbiopsi - Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

2(3)

**Dokument ID:** 09-925774

**Giltigt t.o.m.:** 2027-02-13

**Revisionsnr:** 1

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Remiss                    | Beställning via Cosmic.<br><br>Reservrutin (t.ex. vid datastopp): pappersremiss ( <a href="#">PAD histopatologi</a> ).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Provtagning               | Lever, njure, prostata, bröst, lunga, pankreas.<br><br>Ange på anamnesen: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Adekvata uppgifter i förhållande till det prov som tas</li> <li>• Ange antal biopsier</li> <li>• Lokalisation - överensstämmande remiss och burkarnas numrering</li> <li>• Frågeställning</li> </ul> Provet: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ca 2 cm långa biopsier</li> <li>• För att undvika att biopsierna fragmenteras bör de placeras antingen mellan två pads (ej sterilt) eller på sterilt papper före fixering. Vissa har valt att använda en bit av det sterila pappret som instrumenten ligger i efter sterilisering.</li> <li>• Biopsier från olika lokalisationer placeras i numrerade burkar med varje preparats lokalisation angiven på burk och remiss</li> </ul> |
| Förvaring/transport       | Provet fixeras i 4 % formaldehyd. Provet läggs i rikligt med lösning (10x preparatets volym).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Analyserande laboratorium | Klinisk Patologi och Cytologi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Referensintervall         | Ej tillämpligt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Svarstid                  | Snabbsvar inom 5 arbetsdagar<br>Rutin inom 20 arbetsdagar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Ackrediterad              | Biopsier från bröst ingår i ackrediteringen<br>Biopsier från övriga organ ingår ej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Efterbeställning          | Vid eventuell efterbeställning, kontakta Patologen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Patientinformation        | Ej tillämpligt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Biobanksprov              | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

## Instruktion

**Dokumentnamn:** Provtagningsanvisning - Histologi, grov- och mellannålsbiopsi - Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

3(3)

**Dokument ID:** 09-925774

**Giltigt t.o.m.:** 2027-02-13

**Revisionsnr:** 1

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kommentarer/övrig upplysning  | Ej tillämpligt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Medicinsk bakgrund/indikation | Grov-mellannålsbiopsi tas ofta från parenkymatösa organ för att undersöka tumör-förändringar (kirurgiska biopsier). Grov-mellannålsbiopsier kan också tas för att undersöka metabola, cirkulatoriska, degenerativa och inflammatoriska tillstånd i lever och njure (medicinska biopsier). Vanliga frågeställningar är hepatit, gallvägssjukdom, cirrhos, glomerulonefrit, nefroskleros. |

## Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid behov av kommunikering om ändringar i dokumentet utses relevanta kvalitetssamordnare som extra uppföljare på dokumentet. Dessa ansvarar sedan för att ändringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

## Medverkande och granskare

Dokumentet har granskats av BMA och medicinsk rådgivare.

## Senaste revideringar

| Datum      | Revisionsnr | Ändring                                                                                                           |
|------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2026-01-26 | 1           | Nytt dokument p.g.a. ny dokumentstyrning, ersätter 09-64468. Förtydligat hanteringen av biopsierna före fixering. |